

3 Pułk Rakiet

im. Króla Stefana Batorego

Zarys dziejów rodzaju wojsk, jednostki i garnizonu.

Historia wojsk rakietowych

Broń rakietowa stanowi najstarszy rodzaj broni palnej. Wspominają już o niej legendy starożytnych ludów azjatyckich. Najprawdopodobniej w dzisiejszej Azji broń ta powstała.

Pierwsze wzmianki o rakietach pojawiają się w pochodzących z XII wieku kronikach chińskich. Mówi się tam o dziwnej i strasznej broni nazywanej „Dzidami rzucanego ognia” (1130r.) lub „Strzałami wściekłego ognia” (1232r). Nazwa ta brała się z tego, że ówczesne rakiety były zwykłymi strzałami, do których przywiązywano wydrążony pręt bambusa wypełniony prochem, (odgrywał on rolę silniczka). Strzały te odpalano pojedynczo lub grupowo z rozmaitych wyrzutni skrzynkowych lub koszowych. W tamtych czasach bardzo skutecznie posługiwali się tą bronią Chińczycy w walkach z Mongołami.

Z czasem od Chińczyków broń tą przejęli Mongołowie, skutecznie wykorzystując ją w swoich wyprawach na teren Europy. Użyli jej m.in. na ziemiach polskich w czasie oblężenia Legnicy w 1241 roku. Tak wspomina o tym kronikarz polski Jan Długosz:

„Tatarzy wystawili na wielkim kiju głowę smoka, z której zionął na cały front polskiego wojska ogień, dym i smród tak wielki, że zabobonni rycerze śląccy byli niezdolni do bitwy i łatwo ulegli Tatarom”

Stopniowo na przestrzeni wieków broń rakietowa ulegała modernizacji, coraz więcej krajów wyposażało w nią swoje wojsko. Wiele wybitnych umysłów zajmowało się tą problematyką, był wśród nich w XVI wieku włoski uczony Joannes de Fontana, który w swojej pracy zatytułowanej „Księga narzędzi wojennych” opisuje różne wzory pocisków rakietowych. Właśnie od

użytego w tym dziele określenia „rocchetta” oznaczającego żerdź stabilizującą lot pocisku raketowego, wywodzi się nazwa „rakiet”.

Także w Polsce zajmowano się tym rodzajem broni. Za twórcę polskiej broni raketowej uważa się żyjącego w I połowie XVII wieku inżyniera wojskowego w artylerii króla Władysława IV a później Jana Kazimierza - Kazimierza Siemienowicza(zmarłego w 1651 r.). Opracował on wiele nowych niespotykanych dotąd rozwiązań konstrukcyjnych, z których bez wątpienia najważniejszym była konstrukcja trzystopniowego pocisku raketowego - myśl, która zrealizowana praktycznie została dopiero po roku 1945 w rakietach kosmicznych.

Po raz pierwszy na szeroką skalę w warunkach bojowych broń raketowa wykorzystana została w XIX wieku w czasie licznych toczonych wówczas w Europie wojen. Wielkim jej zwolennikiem na gruncie europejskim był angielski generał Wiliam Congreve (1772-1828), który zetknął się z rakietami w czasie swojej służby w Indiach. W 1807 roku Anglicy wystrzelili na Kopenhagę ze swoich okrętów wojennych blisko 40 tysięcy rakiet, powodując olbrzymie szkody, pożary. Także w słynnej bitwie pod Waterloo w 1815 roku strona angielska na dużą skalę użyła broni raketowej.

Liczne wzory broni raketowej opracowane zostały w tym czasie w Rosji. Na dużą skalę Rosjanie wykorzystali ją w czasie wojny krymskiej (1853-1856) kiedy to z powodzeniem stawiali czoła angielskiej i francuskiej broni raketowej. W latach 1846-1856 wyprodukowano w Rosji około 33 tysięcy pocisków raketowych. Masa największych dochodziła do 16 kg, a ich zasięg wynosił około 3 km.

Stopniowo od połowy XIX wieku rakiety zostają wyparte z uzbrojenia przez gwintowane działa artyleryjskie. Artyleria klasyczna przewyższała w tym czasie broń raketową zarówno celnością jak i zasięgiem ognia, poza tym w ówczesnych rakietach często zawodziły silniki.

Odrodzenie broni raketowej nastąpiło w czasie II wojny światowej. Lekka artyleria raketowa, której wyrzutnie instalowano na różnych pojazdach raziła skutecznie cele zmasowanym ogniem, przewyższając szybkością manewru i możliwością zmasowania ognia artylerię konwencjonalną. Pod względem rozwiązań technicznych na wysokim poziomie stała wówczas technika raketowa w Niemczech (opracowano tam największą ilość krańcowo różnych typów rakiet). Pod względem ilości, skali użycia rakiet w działaniach bojowych przodował Związek Radziecki. Wielką sławę wojenną zdobyły radzieckie „KATIUSZE” wprowadzone pierwszy raz do walki pod Orszą w 1941 roku.

Masowości użycia broni raketowej w czasie II wojny zdecydowały jej walory bojowe oraz fakt, że mogła być wytwarzana w zakładach niewyspecjalizowanych w produkcji wojskowej, w przeciwieństwie do artylerii konwencjonalnej, która do produkcji pocisków wymagała specjalistycznych maszyn. Rozwój artylerii raketowej był w tamtym czasie znakomitą rozwiązaniem problemu zarówno pod względem wojskowym jak i produkcyjnym.

Bardzo intensywny rozwój broni raketowej rozpoczął się po zakończeniu wojny i w zasadzie trwa do dnia dzisiejszego. Składa się na niego praca całych zespołów skupiających przedstawicieli najróżniejszych dyscyplin naukowych m.in. matematyki, fizyki, chemii, astronomii, elektroniki, metalurgii itp. Praca tych specjalistów daje owoce w postaci różnego rodzaju pocisków raketowych, które znajdują się na uzbrojeniu współczesnych armii.

Najogólniej współczesne pociski raketowe przeznaczone są do zwalczania samolotów, okrętów, wozów bojowych, różnych obiektów i innych pocisków raketowych. Mogą być wystrzeliwane z wyrzutni stałych naziemnych lub podziemnych, z samolotów, okrętów nawodnych i podwodnych, z wyrzutni na wozach bojowych, a także z wyrzutni przenośnych trzymanych przez pojedynczego żołnierza.

Istnieje bardzo wiele metod klasyfikowania rakiet, lecz najczęściej dzieli się je na klasy w zależności od tego gdzie znajduje się miejsce startu oraz gdzie znajduje się atakowany obiekt: ziemia-ziemia, ziemia- powietrze, powietrze-ziemia..... Równie popularny jest podział ze względu na wykonywane zadania bojowe: strategiczne, operacyjne, taktyczne lub rodzaj celu: przeciwpancerne, przeciwlotnicze, przeciwpociski.....

Pociski rakietowe mogą być: kierowane i niekierowane, mogą być jedno-, dwu-, trzy-stopniowe, mogą być wyposażone w głowice z ładunkiem konwencjonalnym lub jądrowym. Są pociski rakietowe które może unieść pojedynczy żołnierz, są i takie, których masa wynosi dziesiątki ton. Powszechnie rakiety uważa się współcześnie za broń XX wieku - wydaje się, że ocena ta pozostanie także aktualna w XXI stuleciu.

Rodowód 3 pułku rakiet im Króla Stefana Batorego

3 pułk rakiet w Biedrusku powstał w styczniu 1993 roku z przeformowania istniejącej tu wcześniej od 1964 roku 3 Brygady Rakiet. Dotychczasowe zestawy rakietowe 9K72 „SCUD” zastąpione zostały zestawami rakietowymi 9K52 „ŁUNA”.

Na podstawie Decyzji nr 84/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 23 sierpnia 1994 roku przyjął imię króla Stefana Batorego i przejął tradycje następujących formacji artyleryjskich:

- 3 Kompanii Pozycyjnej Artylerii Pieszej (1830-1831)
- 3 Pułku Artylerii Ciężkiej im. Stefana Batorego (1921-1939)
- 3 Brygady Artylerii Haubic (1944-1946)
- 3 Brygady Artylerii (1964 – 1992)

święto swoje pułk obchodzi w dniu 2 września, w dniu imienin Stefana.

3 Kompania Pozycyjna Artylerii Pieszej

Sformowana została po zwycięskiej nocy listopadowej 1830 roku w podwarszawskiej miejscowości Tarchomin, jej historia jest ściśle związana z powstaniem listopadowym. Artylerzyści kompanii uczestniczyli we wszystkich ważniejszych bitwach powstańców z wojskami zaborcy m.in.

pod Wawrem – 19 lutego 1831 r.

w składzie 1 Dywizji Piechoty gen. Krukowieckiego

pod Grochowem – 25 lutego 1831 r.

w składzie 4 Dywizji Piechoty gen. Szembeka

pod Ostrołęką – w maju 1831 r.

w składzie 3 Dywizji Piechoty gen. Małachowskiego

pod Warszawą – w sierpniu 1831 r.

w składzie korpusu gen. Ramorino.

Swój szlak bojowy Kompania zakończyła 17 września 1831 r., kiedy wraz z korpusem gen. Ramorino przekroczyła granicę austriacką i złożyła broń. We wszystkich swoich bitwach artylerzyści kompanii zdawali egzamin bojowy na ocenę bardzo dobrą. Prowadzili wyrównane pojedynki ogniowe z artylerią przeciwnika, skutecznie razili jego piechotę i jazdę.

Przez cały okres istnienia kompania dowodzona była przez kpt. Turskiego. Jego nazwisko wielokrotnie wymieniane było w rozkazach naczelnego dowództwa i dowódców dywizji, na korzyść których działał. W uznaniu zasług w bitwie pod Grochowem awansowany został do stopnia majora. Postawę artylerzystów 3 Kompani Pozycyjnej w boju tak ocenił dowódca 1 Dywizji Piechoty w powstaniu gen. Krukowiecki:

„...co do szczególnego odznaczenia się w boju winienem najwyższą pochwałą bateriom kpt. Turskiego, Bieleckiego i Konarskiego, których zwinność, męstwo i celność w strzelaniu pamiętnym będą dla nieprzyjaciela.

Gorliwość i nieustraszonosc tak oficerów jak i żołnierzy okazane w tej chwili, do najpiękniejszych czynów dnia tego należy.”

3 Pułk Artylerii Ciężkiej im Stefana Batorego

Powstał w grudniu 1921 roku z trzech dywizjonów artylerii ciężkiej, które wcześniej w składzie różnych formacji walczyły w wojnie polsko-bolszewickiej 1919-1920. Po zakończeniu wojny zgodnie z rozkazem ministra spraw wojskowych z 22 sierpnia 1921 roku wojsko zaczęło przechodzić na etat pokojowy, zgodnie z którym powstał 3 pac. Do 1930 roku pułk składał się z trzech dywizjonów, następnie na początku lat 30-tych rozpoczęły się w wojsku różne zmiany organizacyjne, których cechą charakterystyczną były niskie stany osobowe pododdziałów, 3 pac przeszedł w tym czasie na strukturę dwudywizjonową.

Podstawowym rodzajem uzbrojenia w pułku były:

- armaty 105 mm wz. 1919
- haubice 155 mm wz.1917 / Schneidera /

Przez cały okres swego istnienia tj. do roku 1939 3 pac stacjonował w Wilnie w koszarach im.. Ks. Józefa Poniatowskiego, a święto pułkowe obchodził 2 września w dniu imienin Stefana – od 1925 roku patrona pułku.

Działania związane z wojną obronną 1939 roku rozpoczęły się w pułku 24 sierpnia. Przystąpiono wówczas do mobilizacji

- 1 dywizjonu
- 2 dywizjonu
- 1 dac dla 1 DP Leg
- 19 dac dla 19 DP
- ze składu pułku sformowano również samodzielny 30 dac, który rozlokowano w Brześciu nad Bugiem.

Dowództwo pułku w pierwszych dniach września udało się do Warszawy, gdzie weszło w skład artylerii stolicy, a dowódca ppłk Zielonko-Zielonka, z rozkazu gen. Czumy dowodził artylerią w stolicy, aż do kapitulacji.

1 dywizjon, którego zasadnicze uzbrojenie stanowiło 12 armat kal. 105 mm. po mobilizacji przegrupował się w rejon koncentracji Armii Prusy, gdzie podporządkowany został dowódcy 13 Dywizji Piechoty. Historia dywizjonu, podobnie jak całej armii Prusy była tragiczna i krótka. Po ciężkich walkach w rejonie Białobrzegów i Warki, w nocy 11/12 września skierował się ku Wiśle. Próby znalezienia brodu zakończyły się niepowodzeniem, w związku z tym dowódca dywizjonu wydał rozkaz zniszczenia dział i przeprawy wpraw. W dniu 14 września dywizjon, już bez dział, ruszył w kierunku Chełma Lubelskiego gdzie miał się znajdować Ośrodek Zapasowy Artylerii Ciężkiej – do miejsca przeznaczenia jednak nie dotarł gdyż w dniach 17-18 września stoczył pod Czeremchą /na pd. od Bielska Podlaskiego/ zacięłą walkę z Niemcami, w wyniku której przestał istnieć jako zwarty pododdział.

2 dywizjon po zakończeniu mobilizacji 8 września dotarł do Warszawy, gdzie wszedł w skład artylerii ogólnego działania, z zadaniem wsparcia południowego odcinka obronnego Warszawa – zachód. Po ciężkich walkach 27 września baterie otrzymały rozkaz przetrwania ognia, 29 września zniszczono sprzęt optyczny, dokumenty, uszkodzono działa. W dniu 30 września w Łazienkach odbyła się ostatnia zbiórka dywizjonu, na której dowódca ppłk Lankau odczytał rozkaz kapitulacyjny – dywizjon przestał istnieć.

1 dac po mobilizacji w dniu 30 sierpnia wszedł w skład 1 DPŁeg. Działając w jej składzie brał udział w walkach w rej. Wyszkowa, Kęt, Trzcinka, Chełma Lubelskiego, Parczewa. W dniu 25 września dywizjon przekroczył szosę Zamość – Tomaszów Lubelski i w rejonie miejscowości Tarnawatki otworzył ogień na stanowiska niemieckiej 8 Dywizji Piechoty. W godzinach popołudniowych w wyniku huraganowego ognia przeciwnika dywizjon poniósł

bardzo duże straty w ludziach i sprzęcie, większość żołnierzy dostała się do niewoli – dywizjon przestał istnieć.

19 dac do wojny przystąpił 3 września w rej. Tomaszowa Mazowieckiego, gdzie wspierał oddziały 19 Dywizji Piechoty. W dniu 5 września działając na korzyść 86 pułku piechoty w rejonie miejscowości Mesne dywizjon poniósł bardzo poważne straty. W nocy 6/7 września resztki dywizjonu ruszyły na poszukiwanie brodu na rzece Pilicy. Podczas marszu, pod ogniem artylerii niemieckiej oraz zmotoryzowanych oddziałów rozpoznawczych dywizjon uległ rozproszeniu. W dniu 8 września obsługi zniszczyły działa – 19 dac przestał istnieć.

3 Brygada Artylerii Haubic

Powstała na podstawie rozkazu Dowódcy 1 Armii Wojska Polskiego z dnia 1.04.1944 roku. w miejscowości Ugrojedy na terenie Związku Radzieckiego. Struktura brygady przedstawiała się następująco:

- dowództwo i sztab
- 3 pułki artylerii haubic / 10,11,12 /
- bateria dowodzenia
- bateria parkowa

Zasadniczym uzbrojeniem brygady było 60 haubic 122 mm wz.1938.

Po raz pierwszy do boju brygada wprowadzona została 4 sierpnia 1944 roku pod Puławami, gdzie wykonywała zadania na korzyść 2 Dywizji Piechoty. Następnie w walkach na przyczółku warecko-magnuszewskim wspierała 3 Dywizję Piechoty by ponownie wspólnie z 2 Dywizją wziąć udział w walkach o prawobrzeżną dzielnicę Warszawy – Pragę. Dopiero w pierwszych dniach listopada żołnierze brygady mogli złożyć uroczystą przysięgę wojskową. W dniu 17 stycznia 1945 roku wyzwolona została Warszawa. Mieli w tym swój udział także żołnierze 3 BAH. Dla upamiętnienia tego faktu 3 Brygada Artylerii

Haubic otrzymała wyróżniające miano „Warszawska” odtąd jej pełna nazwa to: 3 Warszaska Brygada Artylerii Haubic Lekkich.

W okresie od stycznia do maja 1945 roku brygada uczestniczy w walkach o Bydgoszcz, Wał Pomorski, Kołobrzeg, forsuje Odrę.

W dniu 4 maja 1945 roku przybywa do miejscowości STALZENHAGEN nad Łabą na ziemi brandenburgskiej, gdzie zakończyła swój szlak bojowy. Po zakończeniu działań wojennych brygada wróciła do kraju, do Gniezna gdzie w 1946 roku została rozwiązana.

3 Brygada Artylerii

Dzieje jej rozpoczynają się w 1964 roku, kiedy to na podstawie zarządzenia Szefa Sztabu Generalnego nr 35/Org utworzono w miesiącu lutym Grupę Organizacyjną Brygady Artylerii w Biedrusku jako Jednostkę Wojskową nr 1549. W dniu 15 kwietnia 1964 roku ukazał się pierwszy rozkaz dzienny jednostki. Datę tą przyjmuje się jako pierwszy dzień powstania Brygady. Dowódcą grupy organizacyjnej był mjr Kazimierz Chabiński.

W dniu 6 września 1965 roku do Biedruska przybywa i obowiązki dowódcy brygady obejmuje płk Józef Petruk.

W listopadzie rozpoczyna się po raz pierwszy szkolenie unitarne żołnierzy zakończone uroczystą przysięgą w dniu 19 grudnia 1965 roku. Rozpoczął się okres, gdzie obok intensywnego szkolenia realizowano własnymi siłami różnorodne prace gospodarcze związane z zagospodarowaniem garnizonu. Mimo, że godziny służbowe rozpoczynały się o godz. 7.40 i trwały do godz. 18.00, nie zapominano o wypoczynku. W każdą sobotę odbywały się w klubie garnizonowym huczne wieczorki taneczne, funkcjonowało kino „Wisła”

W dniu 10 września 1968 roku obowiązki dowódcy objął płk Marian Nafalski. W tym samym roku brygada otrzymała etatowe uzbrojenie – zestawy rakiet operacyjno-taktycznych 9P117 „SCUD”. Rozpoczęło się szkolenie startowe zakończone na przełomie sierpnia i września 1969 roku startami bojowymi na poligonie w Związku Radzieckim. Starty tego typu rakiet nie mogły odbywać się na terenie Polski, gdyż nie ma u nas poligonu wojskowego wystarczająco dużego aby startowały na nim rakiety o zasięgu 300 km, a taki zasięg miały rakiety SCUD. Tak więc od tej pory w historii Brygady zawsze najważniejszym sprawdzianem wyszkolenia były starty na terenie Związku Radzieckiego.

W dniu 25 czerwca 1975 roku dowódcą brygady został płk Włodzimierz Kwaczeniuk. Brygada pod jego dowództwem wielokrotnie brała udział w ćwiczeniach na szczeblu Wojska Polskiego m.in. „Tygrys-76”, „Tarcza-76”, „Wrzesień-77”, uzyskując za każdym razem wysokie oceny.

W dniu 22 kwietnia 1978 r. dowódcą brygady został płk Zdzisław Palimąka. Pod jego dowództwem brygada dwukrotnie realizowała przygotowania do startów bojowych. Przygotowania te uwieńczone zostały startami w maju 1979 roku oraz ćwiczeniami taktycznymi i sprawdzianem na sprzęcie w lutym 1982 roku.

We wrześniu 1984 roku obowiązki dowódcy obejmuje płk Czesław Borowski. Pod jego dowództwem brygada uczestniczy z bardzo dobrymi efektami w ćwiczeniu w ćwiczeniu „Wenus-85”. Poddana zostaje także kontroli przez Inspekcję Sił Zbrojnych uzyskując ocenę dobrą.

13 października 1986 roku to dzień, w którym dowodzenie brygadą przejął płk Zygmunt Demidowski. W następnym roku brygada wzięła udział w dwuetapowym ćwiczeniu „Wenus-87”, w czasie którego wykonała starty rakiet bojowych na terenie Związku Radzieckiego.

W 1991 roku obowiązki dowódcy brygady objął płk Stanisław Jodłowski. On też został pierwszym dowódcą uformowanego z Brygady 3 Pułku Rakiet.

Uzbrojenie 3 Brygady Artylerii
zestaw 9K72 - SCUD

Medal wybity na zakończenie funkcjonowania brygady rakiet
operacyjno-taktycznych

Na przestrzeni 29 lat swego istnienia Brygada była wielokrotnie wyróżniana m.in.

Orderem Sztandaru Pracy II klasy

Medalem „Za osiągnięcia w służbie wojskowej” (siedmiokrotnie)

Medalem „Za wybitne osiągnięcia w służbie wojskowej” (czterokrotnie)

3 Pułk Rakiet

Powstał w styczniu 1993 roku. Już w marcu poddany został ważnemu sprawdzianowi, jakim był udział w 4-dniowym ćwiczeniu taktycznym wojsk Śląskiego Okręgu Wojskowego pod kryptonimem „Orion-93”. W trakcie tego ćwiczenia pułk wykonał starty rakietami bojowymi 9K72 „Łuna”. Działania pułku obserwowali m.in. Szef Biura Bezpieczeństwa Narodowego – min. Jerzy Milewski, Szef WRiA WP- gen. Czesław Borowski, Dowódca ŚOW – gen. Janusz Ornatowski oraz zaproszeni wojewodowie z terenu całego ŚOW. Podobnej rangi przedsięwzięcie szkoleniowe stało się udziałem pułku w 1995 roku. Było to odbywające się w dniach 31.05-08.06. wieloetapowe ćwiczenie nt. „Organizacja i prowadzenie działań bojowych pułku rakiet w ramach przeciwwuderzenia strategicznego”. O skali ćwiczenia świadczyć może fakt, że wzięło w nim udział 516 żołnierzy i blisko 150 pojazdów, wykonano 3 starty rakiet bojowych, działania toczyły się na terenie 3 poligonów wojskowych: żagańskiego, przejęsławskiego i świętoszowskiego.

W dniach 12-16 września 1994 roku pułk gościł uczestników ćwiczenia pod kryptonimem „Cooperative Bridge-94” (Most Współpracy). Było to pierwsze w Polsce ćwiczenie prowadzone w ramach programu „Partnerstwo dla pokoju”. Jego celem było przygotowanie wojsk do realizacji zadań w operacjach pokojowych ONZ i misjach humanitarnych. W trwających 5 dni ćwiczeniach wzięło udział ok. 900 żołnierzy z Bułgarii, Czech, Danii, Holandii, Litwy, Niemiec, Polski, Rumunii, Słowacji, Ukrainy, Stanów Zjednoczonych, Wielkiej

Brytanii i Włoch oraz blisko 500 dziennikarzy. Kierownictwo ćwiczenia sprawował sztab złożony z polskich i amerykańskich oficerów, którym kierowali gen. mjr William G. Carter – dowódca 1 amerykańskiej dywizji pancernej i gen. bryg. Zygmunt Sadowski – szef sztabu ŚOW. Ćwiczenie odbywało się pod auspicjami Naczelnego Dowódcy Połączonych Sił Zbrojnych NATO w Europie gen. George'a Joulwana. Na uroczyste zakończenie przybył Prezydent RP – Lech Wałęsa.

W dniu 2 września 1995 roku pułk otrzymał nowy sztandar ufundowany przez Społeczny Komitet Fundatorów Sztandaru skupiający przedstawicieli poznańskiego biznesu. Przewodniczącym komitetu był poseł na Sejm RP Andrzej Aumiller.

Na stronie głównej płata sztandaru, obok wizerunku orła w koronie w polach czterech wieńców umieszczono cyfrę „3” numer pułku. Na stronie odwrotnej, obok dewizy „Bóg, Honor, Ojczyzna” w polach wieńców znajdują się symbole związane z historią i tradycjami pułku:

- odznaka pułkowa
- przedwojenny herb Wilna (miejsca stacjonowania 3 pac)
- wizerunek św. Barbary (patronki artylerzystów)
- herb miasta Poznania.

W 1995 roku pułk został zaliczony do grona piętnastu najlepszych jednostek Wojska Polskiego i wyróżniony „Znakiem Honorowym Sił Zbrojnych RP”. „Orion –97” to kolejne ćwiczenia w których pułk brał udział wykonując starty rakiet bojowych.

W miesiącach wiosennych 1998 r. część żołnierzy pułku uczestniczyła jako statyści w realizacji filmu „Ogniem i Mieczem” Jerzego Hoffmana .

18 marca 1999 r. płk dypl. Stanisław Jodłowski odszedł na wyższe stanowisko służbowe do sztabu ŚOW, a obowiązki dowódcy pułku objął ppłk dypl. Michał Szerszeń. Pułk realizował planowe zadania szkoleniowe

Uzbrojenie 3 Pułku Rakiet
zestaw 9K52 - ŁUNA

przygotowując kolejne pokolenia specjalistów raketowców dla Sił Zbrojnych, w miesiącu sierpniu 2000 r. dowódca pułku otrzymał stopień pułkownika.

W 2001 r. w ramach restrukturyzacji Sił Zbrojnych RP 3 Pułk Rakiet rozkazem Dowódcy Śląskiego Okręgu Wojskowego Nr Pf – 16/Org. z dnia 19.04.2001 r. został rozformowany. Termin zakończenia rozformowania 3 Pułku Rakiet to 31 grudnia 2001 r.

7 września 2001 r. na placu apelowym pułku raketowcy stanęli na swojej ostatniej zbiórce aby pożegnać sztandar jednostki. W uroczystości uczestniczyli przedstawiciele wszystkich pokoleń raketowców, przybyli dawni dowódcy jednostki. Zaproszonymi gośćmi byli Dowódca Śląskiego Okręgu Wojskowego gen. bryg. Jerzy Baranowski. Szef Wojsk Rakietowych i Artylerii WP gen. bryg. Czesław Borowski oraz dowódcy i szefowie wszystkich jednostek i instytucji wojskowych z terenu całej Wielkopolski. Przybyli zaproszeni przedstawiciele władz wojewódzkich, powiatowych i gminnych, a wśród nich poseł na Sejm RP Przewodniczący Komitetu Fundacyjnego Sztandaru Andrzej Aumiller, posłanka na Sejm RP Krystyna Łybacka, senator RP i były Wojewoda Wielkopolski Włodzimierz Łęcki, Marszałek Sejmiku Wielkopolskiego Stefan Mikołajczak, Wójt Gminy Suchy Las Grzegorz Wojtera oraz dyrektorzy i prezesi firm i zakładów współpracujących.

Najbardziej zasłużonych dla pułku przedstawicieli władz administracyjnych regionu, współpracujących firm oraz żołnierzy zawodowych i pracowników wojska dowódca pułku uhonorował specjalnie wybitym na tę okoliczność medalem pamiątkowym.

Natomiast wszystkim byłym dowódcom płk dypl. Michał Szerszeń wręczył replikę sztandaru pułkowego ze smutną dedykacją od: „ostatniego dowódcy”

7 września 2001 r.
uroczyste pożegnanie sztandaru pułkowego

Replika sztandaru pułkowego jaką ostatni dowódca pułku płk dypl. Michał Szerszeń wręczył w dniu 7 września 2001 roku wszystkim byłym dowódcom brygady i pułku.

Medal pamiątkowy wybity na zakończenie funkcjonowania wojsk raketowych
w Biedrusku

OBSADA STANOWISK W PUŁKU (stan na dzień 1.01.2001r.)

1. DOWÓDCA PUŁKU	plk SZERSZEŃ Michał
2. ZASTĘPCA DOWÓDCY PUŁKU	mjr SZYMAŃSKI Marian
3. KSIĄDZ KAPELAN	ks. mjr JARASZEK Marek
4. GŁÓWNY KSIĘGOWY	kpt. SZATANIAK Adam
5. SZEFE SZTABU PUŁKU ZASTĘPCA DOWÓDCY	pplk DEJ Mieczysław
6. STARSZY OFICER OPERACYJNY	mjr ADAMCZYK Krzysztof
7. STARSZY OFICER	mjr KUKOWSKI Marek
8. OFICER OPERACYJNY	kpt. WALASZCZYK Jarosław
9. OFICER	kpt. CHRZANOWSKI Wojciech
10. SZEFE ŁĄCZNOŚCI	pplk KRASIŃSKI Tadeusz
11. STARSZY OFICER ORG-KADROWY	pplk LIRSZ Cezary
12. STARSZY INSTRUKTOR	st. chor. MROCZEK Marek
13. CHORĄŻY EWIDENCYJNY	st. chor. szt. JASIŃSKI Ryszard
14. KIEROWNIK KANCELARII	st. sierż. szt. LISEWSKI Marek
15. DOWÓDCA KOMPANII ŁĄCZNOŚCI	kpt. PIOTROWICZ Konrad
16. SZEFE KOMPANII	st. chor. DOROSZ Ryszard
17. DOWÓDCA RADIOSTACJI	chor. NOWICKI Adrian
18. DOWÓDCA WOZU DOWODZ.	plut. BĄCZKIEWICZ Piotr
19. DOWÓDCA STACJI	st. sierż. szt. ZATORSKI Jerzy
20. DOWÓDCA STACJI ZASILANIA	st. sierż. KALUŻNIAK Bogdan
21. DOWÓDCA PLUTONU ŁĄCZNOŚCI UTAJNIONEJ	por. ZIĘBA Krzysztof
22. DOWÓDCA APARATOWNI	chor. SOBOLEWSKI Sebastian
23. STARSZY OPERATOR	st. chor. szt. STARZYŃSKI Krzysztof
24. SZEFE KOMPANII OCHRONY	st. chor. MIZGAŁA Jacek
25. DOWÓDCA BATERII METEOROLOGICZNEJ	st. chor. szt. GORZELAŃCZYK Wiesław
26. SZEFE KOMPANII	st. sierż. szt. KOLBUSZ Stanisław
27. DOWÓDCA OBSŁUGI STACJI RLK	ml. chor. szt. BAR Sławomir
28. STARSZY KIEROWCA	plut. GĄSZCZYK Rafał
29. DOWÓDCA OBSŁUGI STACJI RDLK	st. chor. szt. STĘPIEŃ Krzysztof
30. POMOCNIK DCY DS. SPOŁ-WYCH	pplk KIERSZKO Zdzisław
31. SZEFE SAPERÓW	kpt. SKORUPA Jan
32. DOWÓDCA 1 DYWIZJONU	mjr MACHALSKI Marek

33. SZEFE SZTABU DYWIZJONU	mjr GÓRSKI Mariusz
34. SZEFE BATERII	st. chor. szt. ZWĘGRODZKI Jacek
35. DOWÓDCA BATERII STARTOWEJ	kpt. SUWAŁA Andrzej
36. POM.D-CY PL.START	chor. NAMIEŚNIK Krzysztof
37. STARSZY KIEROWCA	st. sierż. szt. NIJAK Marian
38. POM.D-CY PL.START	st. chor. szt. MĘDAK Ryszard
39. SZEFE BATERII	ml. chor. szt. MARCHEL Waldemar
40. DOWÓDCA PL.START	chor. DRÓŻKA Dariusz
41. TECHNIK	chor. STAWOWY Tomasz
42. SZEFE LOGISTYKI DYWIZJONU	mjr WACHOWIEC Bogusław
43. CHOR.ZAOPATRZENIA	st. chor. szt. KARWAT Andrzej
44. CHOR.EKSPLOATACJI	chor. HEKIERT Dariusz
45. TECHNIK	st. chor. szt. KUGLARZ Jan
46. DOWÓDCA OBSŁUGI PL.REMONT.	sierż. szt. STARZYKOWSKI Zbigniew
47. DOWÓDCA 2 DYWIZJONU	mjr SAK Jan
48. OFICER OPERACYJNY	kpt. RZEŹNIKOWSKI Andrzej
49. SZEFE BATERII	st. chor. szt. SIATKOWSKI Andrzej
50. DOWÓDCA WOZU DOWODZ.	st.chor. CHUDY Piotr
51. DOWÓDCA RADIOSTACJI	st. chor. PRZESPOLEWSKI Piotr
52. DOWÓDCA BATERII STARTOWEJ	por. MISIAK Janusz
53. DOWÓDCA WOZU DOWODZ.	st. plut. KACZMAREK Krzysztof
54. DOWÓDCA DRUŻ.TOPO	st. plut. SROKA Edward
55. POM.D-CY PL.START	chor. KAŻMIERCZAK Franciszek
56. DOWÓDCA BATERII STARTOWEJ	por. SZMERK Sławomir
57. SZEFE BATERII	st. sierż. szt. JUREK Ryszard
58. SZEFE BATERII	sierż. szt. MATYNIAK Andrzej
59. SZEFE LOGISTYKI DYWIZJONU	mjr WÓJCIK Jerzy
60. CHOR.ZAOPATRZENIA	ml. chor. szt. LITWICKI Jarosław
61. TECHNIK	st. chor. szt. SMOLIŃSKI Marek
62. DOWÓDCA OBSŁ.PL.REM	sierż. szt. KARWAT Wiesław
63. DOWÓDCA 3 DYWIZJONU	mjr RÓŻAŃSKI Henryk
64. SZEFE SZTABU DYWIZJONU	por. MICHAŁSKI Mariusz
65. OFICER OPERACYJNY	kpt. KAMIŃSKI Piotr
66. SZEFE BATERII	chor. GÓRA Roman
67. DOWÓDCA BATERII STARTOWEJ	kpt. KUBASZAK Przemysław
68. DOWÓDCA DRUŻ.RACHUNKOWEJ	st. sierż. BALICKI Ireneusz

69. POM.D-CY PL.START	chor. DANIELEWICZ Jarosław
70. DOWÓDCA PL.START	chor. ŚWINIARSKI Tomasz
71. DOWÓDCA BATERII STARTOWEJ	mjr MODRZEJEWSKI Józef
72. SZEFE BATERII	st. sierż. szt. STASZAK Leszek
73. DOWÓDCA DRUŻ.TOPO	st. plut. STELA Tomasz
74. POM.D-CY PLUTONU	chor. MICHALAK Piotr
75. DOWÓDCA PL.START	chor. KARNOWSKI Sławomir
76. SZEFE BATERII	chor. JAROSZ Dariusz
77. TECHNIK	chor. FLORCZAK Eugeniusz
78. DOWÓDCA PL.TECH	por. IWANIUK Mariusz
79. STARSZY KIEROWCA	plut. GRZEŚKOWIAK Mariusz
80. SZEFE LOGISTYKI DYWIZJONU	kpt. JEDYNAK Dariusz
81. CHOR.ZAOPATRZENIA	chor. MICHALCZYK Przemysław
82. CHOR.EKSPLOATACJI	chor. DOWGIRD Dariusz
83. SZEFE LOGISTYKI PUŁKU ZASTĘPCA DOWÓDCY	pplk KOPIJ Janusz
84. STARSZY LEKARZ PUŁKU	kpt. SKOMSKI Krzysztof
85. KIEROWNIK SEKCJI ORG-SZKOL	pplk DZIAKOWSKI Grzegorz
86. OFICER	kpt. ADAMIAK Dariusz
87. KIEROWNIK SEKCJI TECHNICZNEJ	mjr MATYSIAK Zbigniew
88. STARSZY OFICER	kpt. SZYMAŃSKI Zbigniew
89. STARSZY OFICER	kpt. ŁĄPIEŚ Andrzej
90. STARSZY OFICER	kpt. RYBKA Paweł
91. CHORĄŻY ZAOPATRZENIA	st. chor. szt. KURZELA Stanisław
92. CHORĄŻY EKSPLOATACJI	ml. chor. szt. PAŚNICKI Sławomir
93. KIEROWNIK SEKCJI ZAOPATRZENIA	mjr KAWECKI Piotr
94. STARSZY OFICER	por. ROJEWSKI Dariusz
95. STARSZY OFICER	kpt. BRZESKI Ryszard
96. CHORĄŻY ZAOPATRZENIA	ml. chor. szt. REJEK Sławomir
97. CHORĄŻY ZAOPATRZENIA	st. chor. szt. MINDAK Zefiryn
98. DOWÓDCA KOMPANII REMONTOWEJ	por. BODZIANY Marek
99. SZEFE KOMPANII	chor. RABA Roman
100.DOWÓDCA PL.REM.POJAZDÓW.KOŁ	ml. chor. szt. SOBCZAK Jarosław
101.DOWÓDCA OBSŁUGI	plut. WALKOWIAK Krzysztof
102.DOWÓDCA PL.ROB.SPEC	ml. chor. szt. SAWICKI Andrzej
103.DOWÓDCA OBSŁUGI	st. sierż. CICHOSZ Jacek
104.KIEROWNIK WARSZTATU	st. chor. szt. KOŚKA Zdzisław

105.DOWÓDCA KOMPANII ZAOPATRZENIA	por. KURZAWA Tomasz
106.SZEF KOMPANII	chor. BRZEZIŃSKI Ryszard
107.DOWÓDCA PL.TRANSPORTOWEGO	st. chor. GIERUSZ Leszek
108.DOWÓDCA DR.-ST.MAGAZYNIER	sierż. szt. ANTCZAK Kazimierz
109.DOWÓDCA DR.-ST.MAGAZYNIER	st. plut. MICHALIK Sławomir
110.KIER.MAG.UZBROJENIA	st. chor. szt. NOWAK Jan
111.STARSZY MAGAZYNIER	st. plut. RESZELEWSKI Tomasz
112.DOWÓDCA PL.GOSPODARARCZEGO	chor. ŁAGODZIŃSKI Marek
113.LEKARZ	por. KOLASIŃSKI Paweł
114.LEKARZ	por. SIKORA Szymon
115.LEKARZ	kpt. RATAJEWSKA-SZATANIAK Anna
116.SZEF IZBY CHORYCH	st. sierż. szt. PAWEŁKO Tomasz

TAMob ŚÓW

1 STARSZY OFICER	mjr FAFIŃSKI Zenon
<u>KLUB GARNIZONOWY</u>	
1 KIEROWNIK KLUBU	mjr WESOLY Jerzy

GWŁ

1 SZEF WĘZŁA	mjr BERGIER Tadeusz
2 ZASTĘPCACA SZEFA WĘZŁA	st. chor. szt. WOJTCZAK Ryszard
3 KIER. STACJI POCZTOWOWEJ	sierż. szt. PIKSA Tadeusz

STRAŻ POŻARNA

1 KOMENDANT STRAŻY POŻARNEJ	sierż. szt. KOZIŃSKI Marek
-----------------------------	----------------------------

WAK

1 KIEROWNIK WAK	mjr MAZURCZAK Waldemar
2 OFICER	por. PIETRUS Mariusz
3 CHORAŻY	st. chor. PIKSA Leszek
4 PODOFICER	sierż. szt. MAŃCZAK Zbigniew

Medal pamiątkowy pułku

Znak Honorowy Sił Zbrojnych RP nadany pułkowi w 1995 r.

Odznaka pułkowa

Proporzycy pułkowy

Król Stefan Batory – patron pułku.

Stefan Batory był synem wojewody (księcia) Siedmiogrodu, Stefana. Urodził się w 1533 roku. Od 1571 roku panował w Siedmiogrodzie i walczył o władzę z rywalem popieranym przez Habsburgów.

Batory był przeciwnikiem Walezego. Pretendując do korony polskiej był mężczyzną po czterdziestce, znanym z sukcesów na polach bitew. Zamiłowanie do wojny, demonstrowane przez Batorego, wzbudzało entuzjazm szlachty. Król Stefan miał talent wojskowy, był też zdolnym strategiem. Mówił pięknie po łacinie. Lubił historię i geografię, zbierał mapy, czytał Cezara i innych dziejopisarzy. Był bardzo pracowity, oszczędny i głęboko wierzący.

W odróżnieniu od swego poprzednika na tronie - mało wrażliwy na wdzięki niewieście. Powszechnie uważano go za okrutnego, chociaż potrafił być wielkoduszny. Wiązało się to ze ścięciem głowy S. Zborowskiemu i wielu magnatom - opozycjonistom w Siedmiogrodzie. Batory był tęgim mężczyzną, nosił brodę i wąsy.

Zgodnie z decyzją szlachty na sejmie elekcyjnym poślubił starszą o 10 lat Annę Jagiellonkę. Jednak małżeństwo nie było udane. Stefan Batory unikał żony, wymykał się w nocy z sypialni, ciągle wyjeżdżał. W Grodnie miał syna. Zachowywano jednak pozory zgodnego małżeństwa. W 1586 roku w wieku 53 lat król rozchorował się nagle w trakcie polowania i zmarł. Pochowany został w katedrze wawelskiej, ale zgodnie z wolą żony, nie w Kaplicy Zygmuntowskiej, a w specjalnie przygotowanej tzw. Mariackiej.

Po ucieczce Walezego sytuacja w Polsce była skomplikowana i niebezpieczna. Król żył, ale faktycznie go nie było. Na powrót Henryka Walezego szlachta czekała rok, po czym przygotowała nową elekcję. Przez 2 lata bezkrólewia w Polsce panowała anarchia, a południe kraju najeżdżali Tatarzy. Najpoważniejszym kontrkandydatem do korony polskiej był dla Batorego cesarz Maksymilian II Habsburg. Został on przez magnaterię i część szlachty nawet wybrany królem. Wtedy stronnictwo szlacheckie dokonało secesji i na czele z Mikołajem Sienickim ogłosiło wybór Anny Jagiellonki i Stefana Batorego, jako jej męża (rok 1575). Batory zaprzysiął pacta conventa i artykuły henrykowskie po czym został koronowany (rok 1576). Podwójna elekcja, a właściwie szlachecki zamach stanu, groził wojną domową, której zapobiegła śmierć Maksymiliana. Batorego na tron wyniosła szlachta, tradycyjnie niechętna Habsburgom i obawiająca się, że elekcja przedstawiciela tej dynastii prowadzi do nieuchronnego konfliktu z Turcją. Tego zaś szlachta za wszelką cenę chciała uniknąć. Wybierając Batorego szlachta liczyła na współpracę z królem i kontynuowanie reform. Wydawało się, że Batory będzie potrafił utrzymać pokój z Turcją. Jednakże król zawiódł oczekiwania szlachty.

Czuł się księciem Siedmiogrodu, nie zrezygnował z władzy w ojczyźnie, sprawował ją tam za pośrednictwem brata, Krzysztofa Batorego. Nigdy nie pogodził się z podziałem Siedmiogrodu między Turcję i Habsburgów. Za swego głównego wroga uważał ciągle Turcję, a jej pokonanie za swój nadrzędny cel. Miało temu pomóc pobicie i uzależnienie Moskwy. Stefan Batory nie doceniał wagi problemów wewnętrznych i całą swą energię skupił na polityce zewnętrznej. Znaczną część jego panowania wypełnił zbrojny konflikt na wschodzie. Moskwa dążyła do zajęcia polskich Inflant oraz części ziem należących do Księstwa Litewskiego. Batory zaś uważał, że droga do zjednoczenia Węgier wiedzie przez Moskwę.

W 1577 roku Iwan IV Groźny najechał polskie Inflanty, opanowując większą ich część. Batory przygotował się do wojny bardzo starannie i poprowadził ją w nowoczesny sposób. Odnowił pokój z Turcją, co zabezpieczyło wprawdzie kraj od południa, ale nie powstrzymało Tatarów. Armia polska liczyła 30 tysięcy jazdy, 10 tysięcy piechoty oraz posiadała silną artylerię. Rozbudował ją jeszcze Zygmunt August. Batory zaskoczył cara, bowiem nie uderzył na Inflanty, które były przedmiotem sporu. Przeniósł ciężar wojny napadając na ziemie rosyjskie. Odciał przez to Inflanty od Moskwy. W 1579 obległ i zdobył Połock, rok później Wielkie Łuki, wreszcie w 1581 wojska polsko - litewskie przystąpiły do oblężenia Pskowa. Moskwa została odcięta od Inflant. Wojna skończyła się 10-letnim rozejmem w Jamie Zapolskim (1582). Batory odstąpił od Pskowa, Inflanty należały do Polski, a Połock do Litwy. Rosja została odcięta od Bałtyku.

Ostatnie lata życia Stefana Batorego poświęcone były nowym, bardzo ryzykownym koncepcjom wojskowym i politycznym króla. Myślał o wielkiej rozprawie z Turcją, wyzwoleniu Bałkanów. Wstępem do tego miał być podbój Moskwy. Sojuszników szukał w Rzymie i Hiszpanii Filipa II. Szlachta, wroga angażowaniu się w awanturniczą i niebezpieczną politykę wojenną króla, udaremniła te plany. Stefan Batory, zajmując się głównie polityką zagraniczną

i sprawami wojny, problemy wewnętrzne pozostawił swemu najbliższemu współpracownikowi, kanclerzowi Janowi Zamoyskiemu. Sam monarcha musiał na początku panowania pokonać opór potężnego Gdańska, który postanowił wykorzystać podwójną elekcję dla uzyskania większej samodzielności. W latach 1576 - 77 król prowadził wojnę z Gdańskiem. Zakończyła się ona kompromisem - król rezygnował ze swych uprawnień w mieście w zamian zyskując wielką kontrybucję, którą przeznaczył na wojnę z Moskwą. Historycy oskarżają Batorego, że niewłaściwie zakończył tę sprawę. Aby uzyskać fundusze na wojnę, król zgodził się w 1578 roku na powołanie Trybunału Stanu dla szlachty. Uszczupliło to władzę sądową monarchy. Wtedy też utworzono tzw. piechotę wybraniecką - król powoływał do służby w piechocie tzw. wybrańców, czyli jednego kmiecia z każdych dwudziestu łanów królewszczyzn. Stefan Batory był zwolennikiem silnych rządów. Był przeciwnikiem magnaterii i samowoli szlacheckiej. Przestrzegał konfederacji, zwoływał sejmy, ale widział w nich jedynie źródło podatków na wojsko. Nie potrafił prowadzić dialogu ze szlachtą. Stosował taktykę odwoływania się do sejmików, osłabiając tym samym rolę instytucji centralnej, jaką był sejm. Szlachta była skłócona, obóz egzekucyjny się rozpadł i wobec takiej postawy króla, reformy wewnętrzne Rzeczypospolitej nie były kontynuowane. Batory był zwolennikiem tolerancji i pokoju religijnego. Przestrzegał konfederacji warszawskiej, przeciwdziałał tumultom religijnym. Twierdził, że nie ścierpi, aby wiarę szerzono "przemocą, ogniem i żelazem zamiast nauczaniem i dobrymi przykładami". Jednocześnie jednak król popierał duchowieństwo katolickie w walce z reformacją i jezuitów, którym podniósł kolegium wileńskie do rangi akademii. Szlachta protestancka była z tego powodu niezadowolona. Batory uważał, że zwycięski katolicyzm może być siłą wzmacniającą państwo i władzę monarchy. Stosunek do sejmu i polityka religijna zniechęcały szlachtę do króla. Pojawiał się coraz szerszy ruch opozycyjny. Szlachta była niezadowolona z obdarzania nadaniami i stanowiskami Węgrów. Dochodziło do incydentów między Polakami

i Węgrami. Narastał strach przed despotyzmem Batorego. Burzę protestów wywołało ścięcie awanturnika Samuela Zborowskiego. Współpraca króla ze szlachtą wyraźnie się kończyła.

Król Stefan Batory, wybitny wódz, miał na swoim koncie szereg zwycięstw. Rozszerzył granice państwa i umocnił jego pozycję nad Bałtykiem. Nie przejawiał zainteresowania sprawami wewnętrznymi i dlatego dzieło reform nie zostało zakończone.

Batory pod Pskowem J. Matejko

Biedrusko – zarys dziejów

Pierwsze ślady osadnictwa w rejonie Biedruska datuje się na około 1700 roku p.n.e., natomiast nazwa miejscowości pojawia się w źródłach pisanych w 1388 roku.

Na przełomie XIV i XV wieku wieś podzielona była między kilku właścicieli, którzy toczyli między sobą spór majątkowy. Wnioskować to można z zachowanych dokumentów sądowych, dotyczących zatargu między Mikołajem Wienienieckim, a Stanisławem Lubickim o 100 grzywien lub część ziem Biedruska. W 1419 roku pojawia się nowy właściciel wsi – Wincenty Czuryło z Bielaw. W 1434 roku zapisuje on swojej żonie Zofii ziemie w Biedrusku. W latach 1467 – 1481 jako jedyny właściciel Biedruska występuje Wojciech Czuryło z Bielaw – Bielawski, syn Wincentego. Po przeprowadzonych w 1491 roku podziałach Biedrusko otrzymał Jan Bielawski, który w 1518 roku sprzedał je Cysterkom z Owińsk. Od tego czasu aż po schyłek XVIII wieku tereny te pozostawały we władaniu klasztoru.

Po utworzeniu Prus Południowych i konfiskacie majątków kościelnych dobra należące do Cysterek przejęte zostały przez rząd pruski, a następnie sprzedane. Na początku XIX wieku nowym właścicielem Biedruska został Otto Sigismunt von Treskow – pruski porucznik kawalerii w stanie spoczynku. Należały do niego również: Chludowo, Chojnica, Owińska, Tworków. W połowie XIX wieku niemal wszystkie okoliczne wsie pozostawały w rękach rodziny von Treskow. To właśnie Otto von Treskow w 1877 rozpoczął prace przy budowie nowej rezydencji w Biedrusku. Rodzina von Treskow mieszkała

w Biedrusku od 1881 do 1904 roku, kiedy to żona i dorosłe dzieci sprzedali majątek armii pruskiej.

Utworzono tutaj wówczas w 1905 roku wojskowy obóz ćwiczeń, a pałac pełnił funkcję kwatery komendanta. Zmianie uległa wówczas nazwa miejscowości – na Weissenburg. 30 grudnia 1918 roku Biedrusko zostało wyzwolone przez okolicznych powstańców wielkopolskich. Po I wojnie światowej w Biedrusku rozlokowano czasowo sztab 1 Dywizji Strzelców Wielkopolskich pod dowództwem gen. por. Filipa Dubiskiego, miejscowość nadal pełniła rolę obozu ćwiczebnego, a pałac był siedzibą komendanta. W okresie dwudziestolecia międzywojennego przebywali tu m.in. Józef Piłsudski (14 maja 1922 r.), Ferdynand Foch – marszałek Francji (1923 r.), prezydent Ignacy Mościcki (20 maja 1929 r.), król Rumunii Karol II (28 czerwca 1937 r.), minister spraw zagranicznych Józef Beck, marszałek Edward Rydz - Śmigły. Przyczyną tak licznych odwiedzin Biedruska przez znamienitych gości były ćwiczenia pokazowe dla reprezentantów armii państw obcych. Doskonałe przygotowanie pokazów poligonowej sprawności sprawiało, że zaproszeni goście wyrażali się z uznaniem o gotowości bojowej naszej armii i żołnierzach.

Latem 1938 roku garnizon Biedrusko stał się miejscem dyslokacji 7 Pułku Strzelców Konnych Wielkopolskich, wchodzącego w skład Wielkopolskiej Brygady Kawalerii. W ostatnich dniach sierpnia 1939 roku 7 PSK Wlkp. wyruszył na front, pod dowództwem płk Stanisława Królickiego.

Poligon Biedrusko został utworzony kosztem trzech wiosek: Knyszyna, Tworkowa i Trzuskotowa. Ludność została wysiedlona na początku XX wieku. W czasie II wojny światowej władze niemieckie powiększyły poligon o dalsze miejscowości: Łagiewniki, Chojnicę, Glinno, Glinienko i Okolewo, nie wysiedlili jednak ludności z tych wsi. Po wojnie, w 1947 roku, władze polskie podtrzymały decyzje o powiększeniu poligonu, ludność wysiedlono, a budynki

rozebrano. W Chojnicy stoi jeszcze zdewastowany XVI-wieczny kościół, a na położony przy nim cmentarz nadal w Zaduszki przychodzą ludzie.

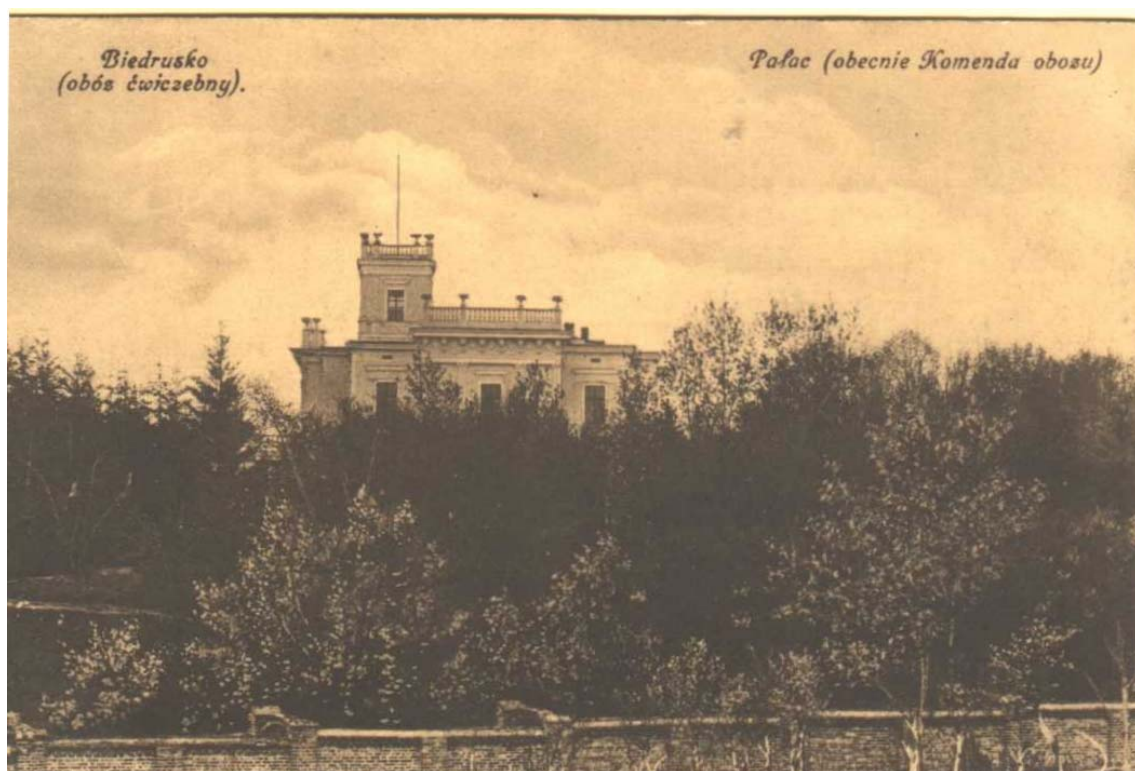
Większość obszaru poligonu porasta roślinność stepowa. Biedruskie murawy uważane są za osobliwość w skali europejskiej. Na terenach wilgotnych i torfowiskach znaleźć można m.in. owadożerną rosiczkę i superrzadką paproć - długosza królewskiego. Roślinność poligonu mówi o jego historii. W pasach wzdłuż dróg rośnie oleśnik górski, roślina w Polsce niespotykana. Są przypuszczenia, że przywędrowała na czołgowych gąsienicach z południowej Rumunii. Na poligonie gnieźdzą się 142 gatunki ptaków na 230 występujących w Polsce, w tym orzeł bielik, sokoły kobuz i pustułka, bocian czarny, remiz i zimorodek. Wśród poligonowych ssaków są bobry i wydry. Ze względu na występujące atrakcje przyrodnicze tereny te objęto ochroną poprzez utworzenie w 1994 roku Obszaru Chronionego Krajobrazu „Biedrusko”. Do ciekawostek przyrodniczych należy także dobrze zachowany park dworski roztaczający się wokół pałacu, który pełni rolę wojskowego i osiedlowego ośrodka kulturalnego.

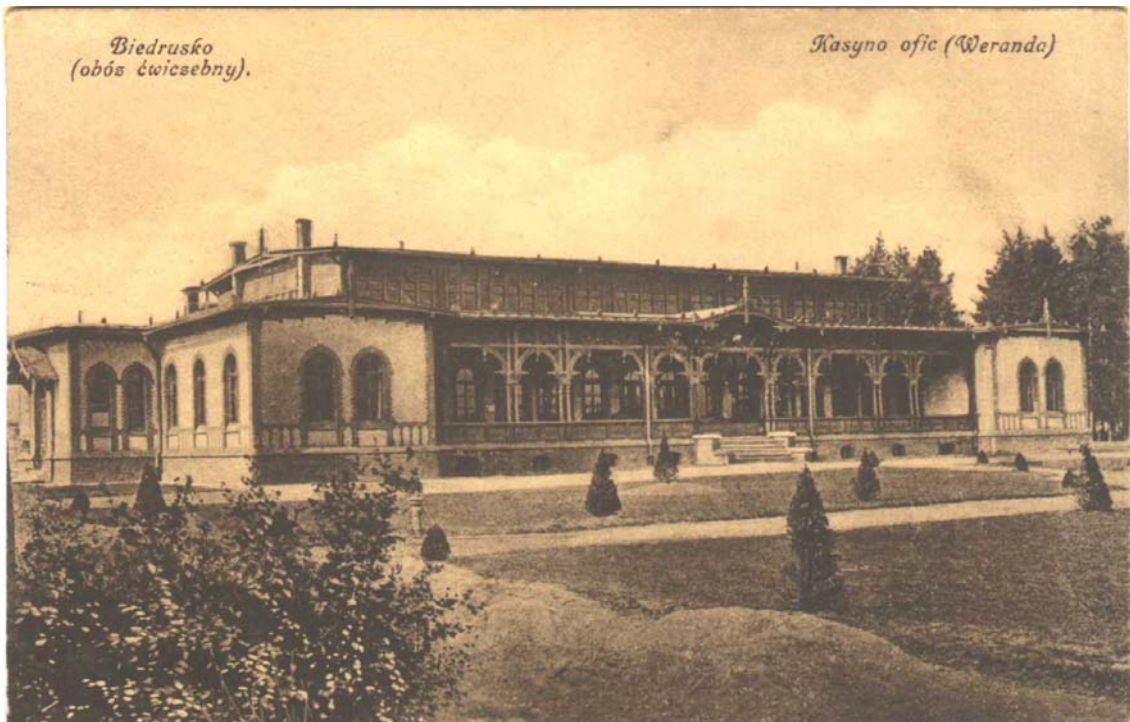
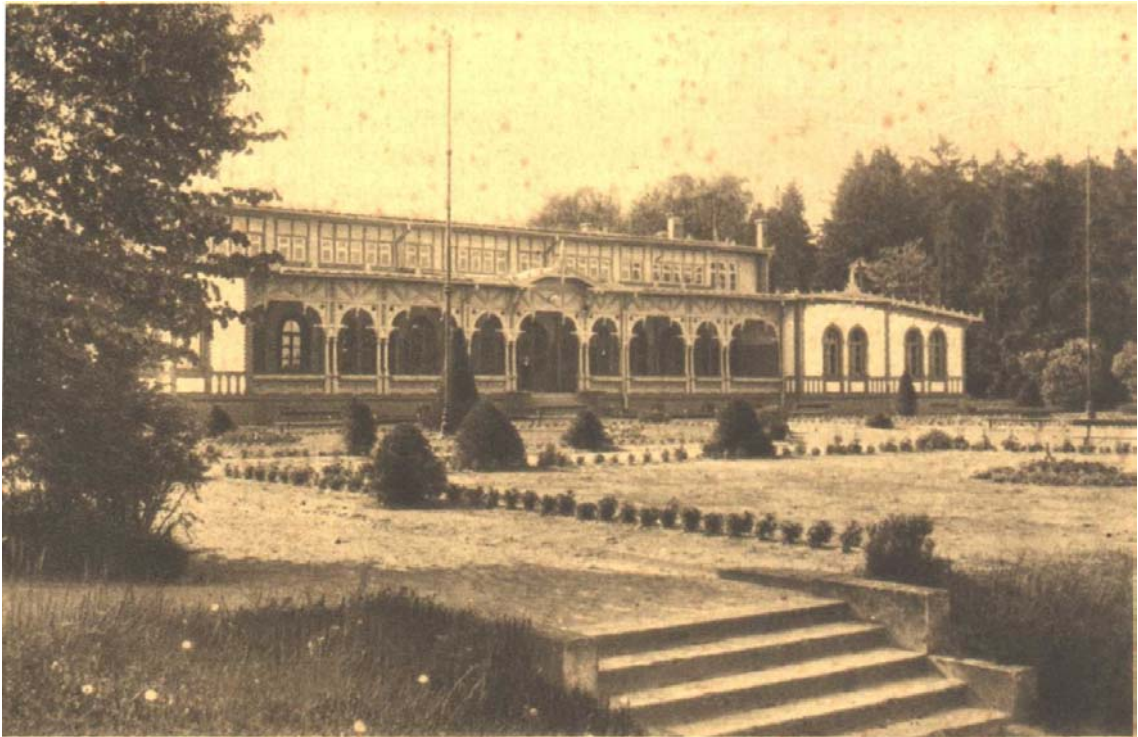
Opracował:
Zdzisław Kierszko
13 listopada 2001 r.

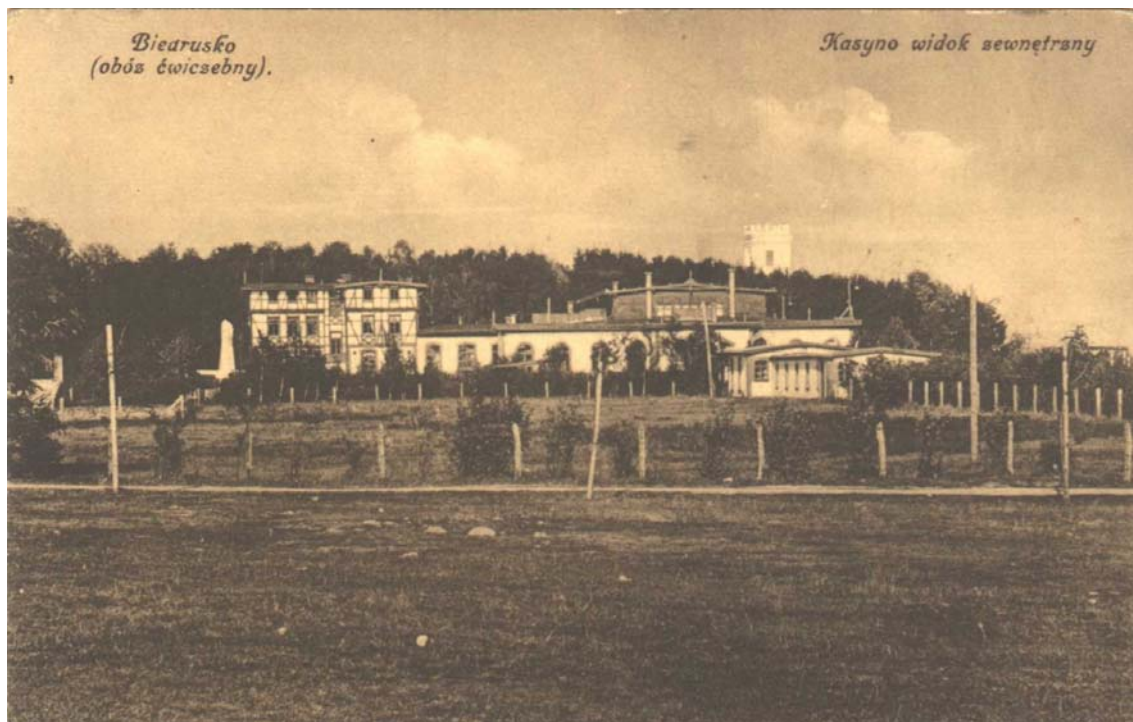
Biedrusko dawniej

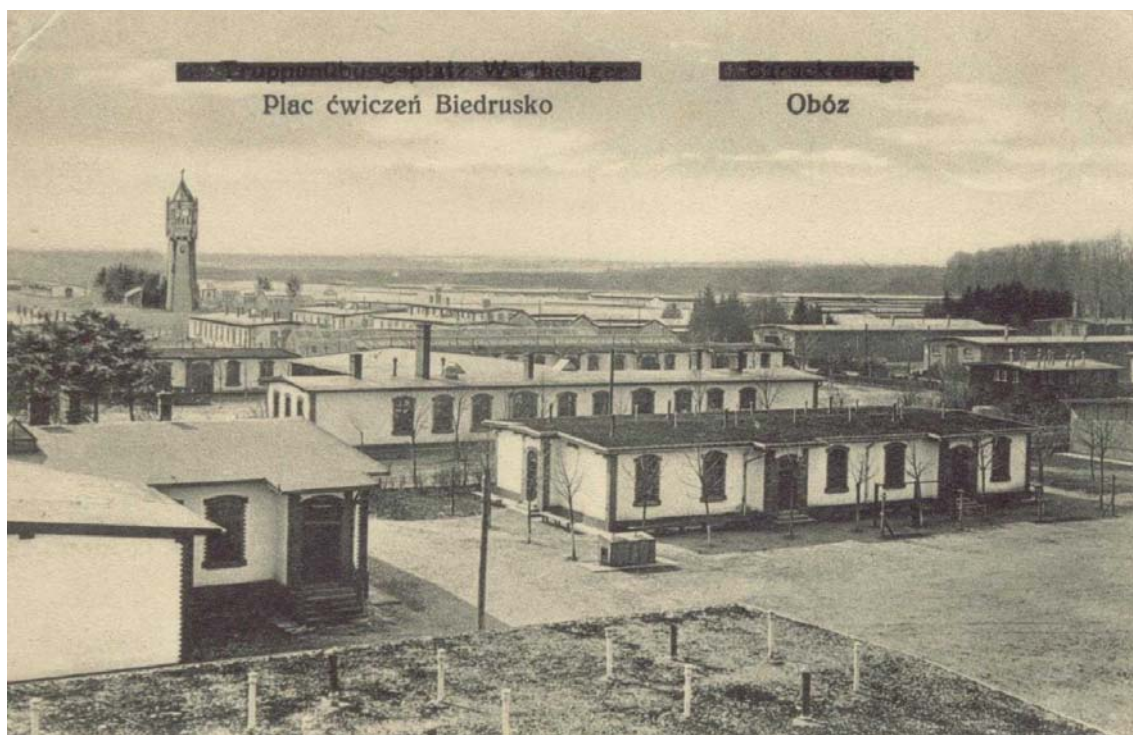

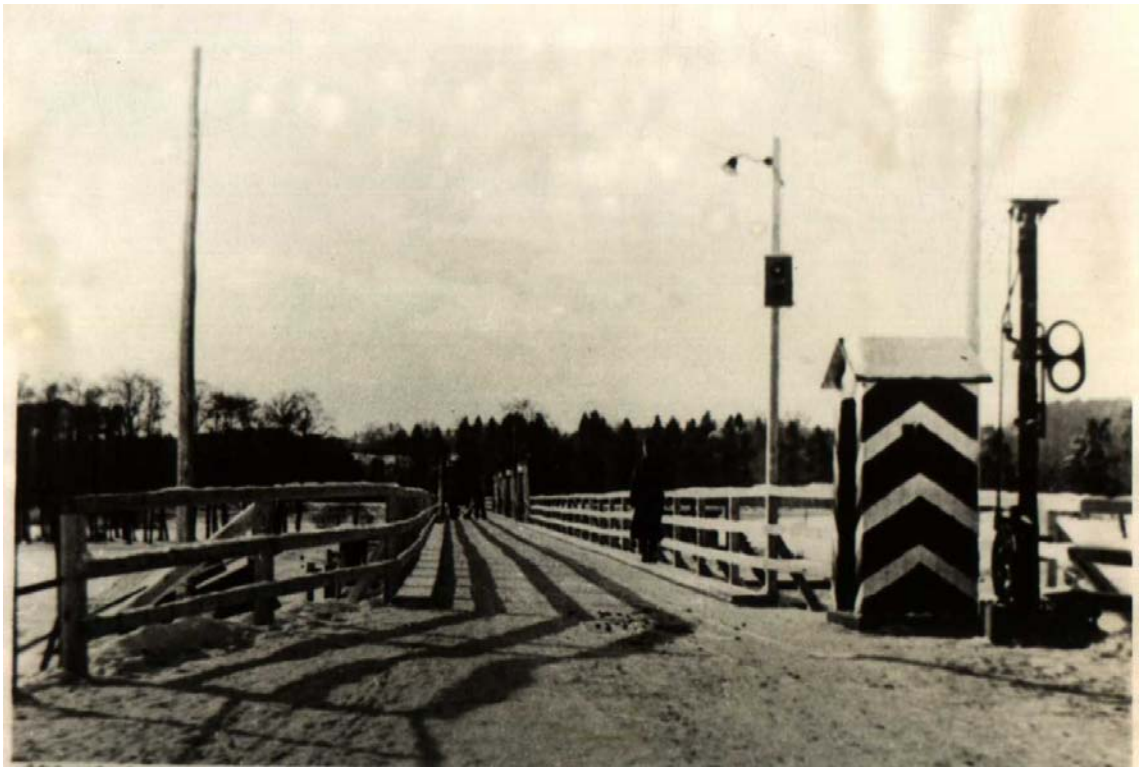

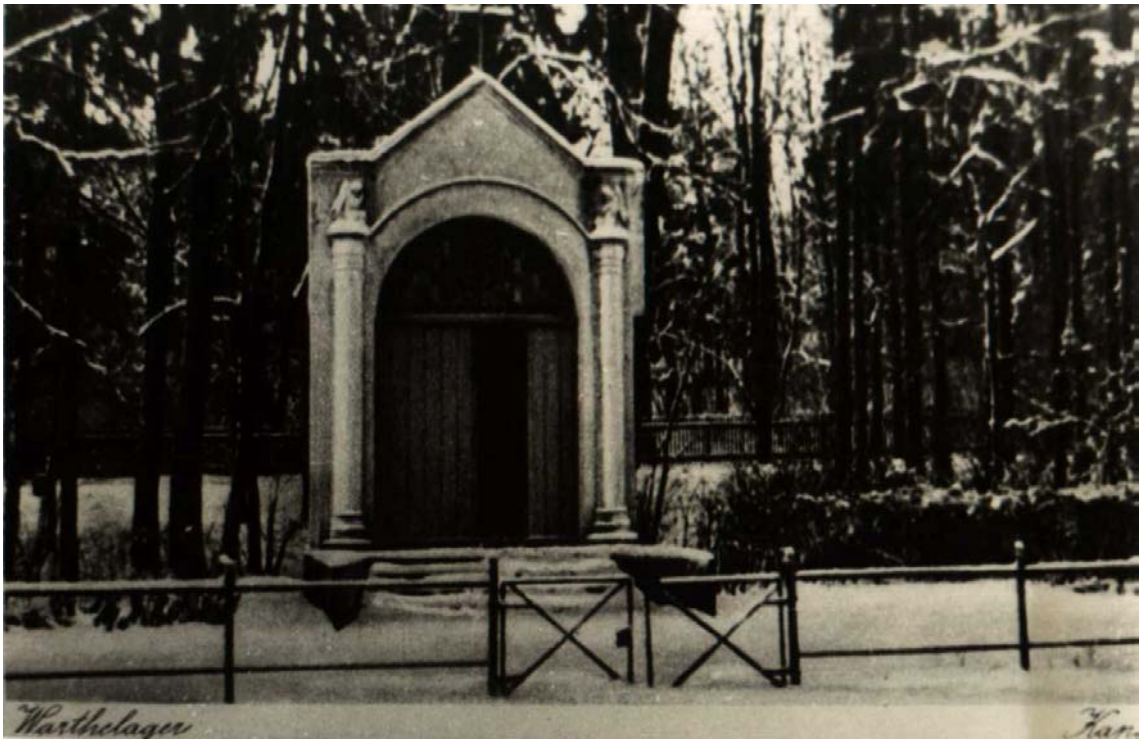

Biedrusko współcześnie

Wjazd z kierunku Murowanej Gośliny

Wyjazd w kierunku mostu na Warcie (Murowana Goślina)

Przedszkole garnizonowe

Zespół Szkół im. 7 Pułku Strzelców Konnych Wielkopolskich

Kościół garnizonowy

Pomnik żołnierzy 7 Pułku Strzelców Konnych Wielkopolskich

Dawna brama wjazdowa

„Figurka” – wyjazd w kierunkach na Poznań i na poligon

Kasyno wojskowe

Dawny pałac rodziny von Treskow – Klub Garnizonowy

Basen garnizonowy

FOTOKRONIKA PUŁKU 1993 -2001

1993

Wydarzeniem roku były przeprowadzone w marcu ćwiczenia pod kryptonimem "Orion - 93" w których brał udział cały stan osobowy pułku łącznie ze zmobilizowanymi żołnierzami rezerwy. Starty rakiet obserwowali: Szef Biura Bezpieczeństwa Narodowego Jerzy Milewski, Dowódca SOW gen. dyw. Janusz Ornатовski oraz towarzyszący im oficerowie i dziennikarze.

Oprócz programowego szkolenia przeprowadzono pułkowe zawody strzeleckie.

Uroczyscie obchodzono Święto Niepodległości.

Spotkano się także przy wigilijnym stole gdzie gościem honorowym był Prezydent Poznania Wojciech Szczęsny-Kaczmarek.

1994

27 lutego zaczął funkcjonować w Biedrusku kościół w Parafii p.w. św. Wawrzyńca.

Uroczystego aktu poświęcenia dokonał Biskup Polowy Wojska Polskiego
gen. brzyg. Sławoj Leszek Głódź.

Obowiązki pierwszego kapelana garnizonu pełnił ks. kpt. Andrzej Dziwulski

W marcu pułk brał udział w ćwiczeniach prowadzonych przez Sztab Generalny WP.

4 kwietnia dowódca pożegnał odchodzącego na stanowisko szefa sztabu pułku w Gnieźnie starszego oficera operacyjnego mjr dypl. Mieczysław Deja

W dniach 12-16 września w Biedrusku odbyły się ćwiczenia pod kryptonimem
Cooperative Bridge 94

1995

Przełom maja i czerwca to ćwiczenia na poligonie żagańsko-świętoszowskim.

We wrześniu pułk pożegnał stary sztandar brygadowy i otrzymał nowy.

1996

18-19 marca pułk był gospodarzem narady kapelanów szkół wojskowych którą prowadził
Biskup Polowy WP gen.dyw. Sławoj Leszek Głódź

Szeregi wojska opuściła kolejna liczna grupa kadry zawodowej.

W miesiącu lipcu w pułku gościła delegacja Sztabu Sił Zbrojnych Francji
w składzie: gen. broni Jean Claude Delissnyder i płk Jacques Grenier.

Święto pułku

Rok w pułku kończono wyróżnieniami na sali odpraw
i towarzyskim spotkaniem w kasynie.

1997

Marzec - przysięga kolejnej grupy przyszłych rakietowców

Zwycięzcy zawodów strzeleckich odbierają nagrody z rąk dowódcy.

Rozpoczęły się ćwiczenia "Orion - 97"

Rakiety w celu - wspólne zdjęcie twórców sukcesu

2 września - święto pułkowe

4 grudnia szef sztabu ppłk dypl. Michał Szerszeń odchodzi na stanowisko dowódcy 17 Gnieźnieńskiego Pułku Artylerii Przeciwpancernej

Spotkanie noworoczne

1998

Styczeń - spotkanie z grupą żołnierzy odchodzących do rezerwy

Kolejne dni żołnierskiego rzemiosła

Realizacja filmu "Ogniem i mieczem" Jerzego Hoffmana
ściągnęła do Biedruska wiele znanych osobistości.

Rok kończono jak zwykle wyróżnieniami dla najlepszych i towarzyskim spotkaniem

1999

17 marca sztandar pułku płk dypl. Stanisław Jodłowski przekazał w ręce
nowego dowódcy ppłk dypl. Michała Szerszenia

*21-23 czerwca kierownicza kadra pułku wzięła udział w podróży wojskowo-historycznej
w rejon Karkonoszy*

Okres letni to dla rakietowców kolejne ćwiczenia, chętnie obserwowali je politycy i oficerowie rezerwy.

Święto Wojska Polskiego i pułku obfitowały w wyróżnienia i spotkania

W październiku rakietowcy byli gośćmi lotników z Powidza

Bal artylerzystów uświetniły występy artystów z poznańskiej operetki

Na zakończenie roku najlepsi dowódcy pododdziałów otrzymali wyróżnienia

2000

W marcu świętowała logistyka pułku

W kwietniu kierowniczka kadry pułku brała udział w podróży wojskowo-historycznej do Częstochowy i w rejon Kotliny Kłodzkiej

W maju wyróżnienia i podziękowania za sumienną pracę otrzymali pracownicy kultury

*W czerwcu pułk był gospodarzem międzynarodowego spotkania kobiet z organizacji rodzin wojskowych.
W spotkaniu brał udział mł. Marek Dukaczewski i gen. Aleksander Topczak.*

Latem nawet na strzelnicy było przyjemnie

Tym razem święto pułku obchodzono w pałacowej scenerii

2001

Wszystkie realizowane przedsięwzięcia i uroczystości podporządkowane były zakończeniu działalności pułku, a tym samym końcu dziejów wojsk rakietowych w Biedrusku.

Ostatnie spotkanie na placu apelowym i ostatnie zdjęcie na naszej sali tradycji